

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้าที่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ซึ่งเป็นการวิจัยอนาคตโดยใช้เทคนิค EDFR นำมาเป็นฐานตั้งต้นของรูปแบบ และนำผลการวิจัยรูปแบบของการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้าไปทดสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) มีรายละเอียดดังขั้นตอนต่อไปนี้ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และหลักการทฤษฎีเชิงระบบและกระบวนการบริหารของ Robbins มีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล ทบทวนสภาพบริบทปัจจัยสังคมไทย ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในอนาคต โดยศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษาในอนาคต ซึ่งเกี่ยวกับการศึกษาในภาพรวมและการศึกษาปฐมวัยในอนาคต
2. ศึกษารูปแบบการบริหารตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบซึ่งประกอบด้วย ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และการป้อนกลับ (Feedback) โดยใช้หลักการบริหารองค์การ อันเป็นการมององค์การเป็นระบบเปิด ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบริบทภายนอก และแนวคิดกระบวนการบริหารของ Robbins (1980, pp. 7 - 11) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

3. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า ตามแนวคิดทฤษฎีระบบและทฤษฎีกระบวนการบริหารของ Robbins เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

- 3.1 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญตรวจสอบภาษาที่ใช้และความสอดคล้องของข้อความและโครงสร้างเนื้อหา

3.2 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ที่ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ มีดังนี้

3.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม การบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณี อนันต์นาวี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม การบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินฉัตร ปะโคทัง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
3.2.4 อาจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
3.2.5 อาจารย์ ดร.บุญจันทร์ สีสันต์	สถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยโดยใช้เทคนิค *EDFR* (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งเป็นเทคนิควิจัยอนาคต โดยผสมผสานระหว่าง *EFR* (Ethnographic Futures Research) กับเทคนิคเดลฟาย (Delphi) เข้าด้วยกัน มีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากเพราะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูลน่าเชื่อถือ งานวิจัยครั้งนี้เลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1.1 นักนโยบาย นักวิชาการและผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยหรือนักวิชาการ ที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยมีผลงานทางวิชาการ บทความ ตำรา ทางการศึกษาปฐมวัย และมีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยระดับปริญญาเอก หรือ ครุปฐมวัยที่มีวิทยฐานะ ไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษสาขาการศึกษาปฐมวัย (คศ. 3) จำนวน 18 คน

1.2 นำรายชื่อและประวัติของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ได้พิจารณาคัดเลือกไว้เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาลั่นกรองให้ได้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับเรื่องที่จะทำการวิจัยอย่างแท้จริง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

2.1 EDR รอบ 1 เป็นการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีนำมาจัดทำกรอบการสัมภาษณ์ และนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยได้ส่งหัวข้อการสัมภาษณ์ไปยังผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะเดินทางไปสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์แบบ *EFR* (Ethnographic Delphi Futures Research) เป็นการสัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำ (Non - Directive Open Ended) โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 ท่านด้วยตนเอง พร้อมทั้งบันทึก วิดีโอ เทป บันทึกเสียง ใช้เวลาสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2555 - 31 มีนาคม พ.ศ. 2555

2.2 วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์สังเคราะห์ ซึ่งเป็นเทคนิคการสร้างเครื่องมือ โดย วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยใช้กรอบความคิดบริบทของประเทศไทย (Context) ประกอบด้วย บริบททางด้านเศรษฐกิจ บริบททางด้านสังคม บริบททางด้านการเมืองและบริบททางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทฤษฎีระบบอันประกอบ ด้วยตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และกระบวนการบริหารของ Robbins ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การนำ และการควบคุม เป็นกรอบในการวิเคราะห์

2.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ ความคิดที่เหมือน และแตกต่าง ด้วยการจัดระเบียบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ที่อยู่ในประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน จัดข้อมูลที่ได้จากการจำแนกตามตามความคิดของทฤษฎีระบบ และทฤษฎีกระบวนการบริหารของ Robbins (1998) โดยที่ผู้วิจัยพยายามรักษาคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ให้มากที่สุด

2.4 รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์รอบที่ 1 สร้างเป็นข้อคำถามมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ 1 - 5 คือ จากน้อยที่สุดไปถึง มากที่สุด แทนค่าเป็นตัวเลขจาก 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ ข้อคำถามจากการสัมภาษณ์จำแนกได้ดังนี้

2.4.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจในทศวรรษหน้า จำนวน 25 ข้อ

2.4.2 ปัจจัยด้านสังคมในทศวรรษหน้า จำนวน 25 ข้อ

2.4.3 ปัจจัยบริบทด้านการเมืองในทศวรรษหน้า จำนวน 20 ข้อ

2.4.4 ปัจจัยบริบทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในทศวรรษหน้า จำนวน 15 ข้อ

2.4.5 ปัจจัยด้านการวางแผนของการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า

จำนวน 30 ข้อ

2.4.6 ปัจจัยด้านการจัดองค์กรของการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า
จำนวน 20 ข้อ

2.4.7 ปัจจัยด้านการนำของการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้าจำนวน 20 ข้อ

2.4.8 ปัจจัยด้านการควบคุมของการจัดการศึกษาปฐมวัยในทศวรรษหน้า จำนวน
20 ข้อ

2.5 *EDFR* รอบที่ 2 และ 3 ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับรู้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) เป็นของกลุ่มโดยส่วนรวมโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม พบว่าด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาให้คำตอบใหม่ หรือ เป็นการยืนยันคำตอบเดิมที่ได้ให้ไว้ในรอบแรก ซึ่งในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บแบบสอบถาม ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2555 - 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2555

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกข้อมูลตามกรอบความคิดของการวิจัย

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูล มาวิเคราะห์หามัธยฐาน (Median [Mdn]) ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range [IR]) ของกลุ่ม แล้วนำเสนอไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 1.50 ลงมา ประกอบกับความคิดเห็นของกลุ่ม โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

4.2.1 มัธยฐาน (Median) จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 1 คะแนน สำหรับข้อความที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง น้อยที่สุด
- 2 คะแนน สำหรับข้อความที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง น้อย
- 3 คะแนน สำหรับข้อความที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง ปานกลาง
- 4 คะแนน สำหรับข้อความที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง มาก
- 5 คะแนน สำหรับข้อความที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง มากที่สุด

ค่ามัธยฐานที่คำนวณได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ แปลความหมายตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ดังนี้

- 1.00 - 1.49 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้
น้อยที่สุด
- 1.50 - 2.49 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้น้อย
- 2.50 - 3.49 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้
ปานกลาง
- 3.50 - 4.49 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้มาก
- 4.50 - 5.00 หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นมีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้
มากที่สุด

เกณฑ์ความเป็นไปได้หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้น พิจารณาในระดับมากและ มากที่สุด คือ
ค่าคะแนนมัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 - 5.00

4.2.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 1
กับควอไทล์ที่ 3 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้ของแนวโน้มใดที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50
ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) ค่าพิสัยระหว่าง
ควอไทล์ของแนวโน้มใดมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น ไม่สอดคล้องกัน
(จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2546, หน้า 14)

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของรูปแบบ เพื่อทำการนำเสนอ
รูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้าต่อกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา
ของโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) กับ
กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนที่ 3 ดังนี้

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตาม
หลักของฮู และเบนท์เลอร์ (Hu & Bentler, 1999) ที่เสนอหลักปฏิบัติในเรื่องนี้ว่า ควรมีจำนวน
หน่วยตัวอย่างมากกว่า 15 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์อิสระ ดังนั้นรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย

สำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า มีตัวแปร 15 ตัว จึงคำนวณได้เท่ากับ 225 กลุ่มตัวอย่าง และเพื่อความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวนรวมทั้งสิ้น 311 โรงเรียน ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยใช้จังหวัดเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น มีตัวแทนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 311 คน

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	อำเภอ (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
1. เชียงราย	18	6
2. เชียงใหม่	24	8
3. น่าน	15	5
4. พะเยา	9	3
5. แพร่	8	3
6. แม่ฮ่องสอน	7	2
7. ลำปาง	13	4
8. ลำพูน	8	3
9. อุตรดิตถ์	9	3
10. กาฬสินธุ์	18	6
11. ขอนแก่น	26	9
12. ชัยภูมิ	16	5
13. นครพนม	12	4
14. นครราชสีมา	32	11
15. บึงกาฬ	8	3
16. บุรีรัมย์	23	8
17. มหาสารคาม	13	4
18. มุกดาหาร	7	2
19. ยโสธร	9	3
20. ร้อยเอ็ด	20	7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
21. เลย	14	5
22. สกลนคร	18	6
23. สุรินทร์	17	6
24. ศรีสะเกษ	22	7
25. หนองคาย	9	3
26. หนองบัวลำภู	6	2
27. อำนาจเจริญ	7	2
28. อุตรธานี	28	9
29. อุบลราชธานี	25	8
30. กรุงเทพมหานคร	47	16
31. กำแพงเพชร	11	4
32. ชัยนาท	8	4
33. นครนายก	4	1
34. นครปฐม	7	2
35. นครสวรรค์	15	5
36. นนทบุรี	6	2
37. ปทุมธานี	7	2
38. พระนครศรีอยุธยา	16	5
39. พิจิตร	12	4
40. พิษณุโลก	9	3
41. เพชรบูรณ์	11	4
42. ลพบุรี	11	4
43. สมุทรปราการ	6	2
44. สมุทรสงคราม	3	1
45. สมุทรสาคร	3	1
46. สิงห์บุรี	6	2
47. สุโขทัย	9	3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

จังหวัด	ประชากร (แห่ง)	กลุ่มตัวอย่าง (แห่ง)
48. สุพรรณบุรี	10	3
49. สระบุรี	13	4
50. อ่างทอง	7	2
52. จันทบุรี	10	3
53. ฉะเชิงเทรา	11	4
54. ชลบุรี	10	3
55. ตราด	8	3
56. ระยอง	7	2
56. ปราจีนบุรี	9	3
57. สระแก้ว	13	4
58. กาญจนบุรี	8	3
59. ตาก	8	3
60. ประจวบคีรีขันธ์	8	3
61. เพชรบุรี	8	3
62. ราชบุรี	10	3
63. กระบี่	8	3
64. ชุมพร	8	3
65. ตรัง	10	3
66. นครศรีธรรมราช	23	8
67. นราธิวาส	13	4
68. ปัตตานี	12	4
69. พังงา	8	3
70. พัทลุง	11	4
71. ภูเก็ต	3	1
72. ระนอง	5	2
73. สตูล	7	2
74. สงขลา	16	5
75. สุราษฎร์ธานี	19	6
76. ยะลา	8	3
รวม	936	311

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้าที่ได้มาจากเทคนิค EDR รอบที่ 3 เป็นการสรุปผลจากผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับมาก
 - 3 หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับน้อย
 - 1 หมายถึง เห็นด้วยกับรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัย ระดับน้อยที่สุด
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประจำอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ใช้เวลาดังตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2555 - 30 กันยายน พ.ศ. 2555

6. การจัดการกระทำกับข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ ได้ 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.85

6.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วตามข้อ 4.1 มาลงรหัสแล้วให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับประเทศไทยในทศวรรษหน้า ดังนี้

7.1 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ (Assessment of Model Fit) มีรายละเอียด ดังนี้

7.2 สถิติที่ใช้ประเมินความเหมาะสมกลมกลืนระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับข้อมูลเชิงทฤษฎี มีดังนี้ (ไพรัตน์ วงษ์นาม, 2545, หน้า 11 - 14)

7.2.1 ทดสอบด้วยค่าไค - สแควร์ (χ^2) โดยถ้าผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม กล่าวคือความแปรปรวนร่วมในประชากรตามโมเดลกับความแปรปรวนร่วมจากกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกัน แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูล

7.2.2 ค่าไค - สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi - Square) เป็นอัตราส่วนระหว่างค่าสถิติไค - สแควร์กับจำนวนองศาอิสระ โดยหลักทั่วไป ถ้าค่าไค - สแควร์สัมพัทธ์น้อยกว่า 3.00 ถือว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Mueller, 1996)

7.2.3 ค่าไค - สแควร์สอดแทรก (Nested Chi - Square) หรือการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าสถิติไค-สแควร์ ถ้าค่าไค-สแควร์สอดแทรกมีนัยสำคัญทางสถิติ รูปแบบที่มีค่าไค - สแควร์น้อยกว่าสอดคล้องกับข้อมูลมากกว่ารูปแบบที่มีค่าไค-สแควร์มากกว่า (Aroian, 1997 cited in Aroian & Norris, 2001)

7.2.4 ดัชนีเชิงเปรียบเทียบ (Normed Fit Index (NFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 เมื่อ 0 หมายถึงไม่มีความเหมาะสมเลย กับ 1 หมายถึงมีความเหมาะสมอย่างสมบูรณ์ เป็นดัชนีเปรียบเทียบโมเดลที่นำเสนอกับโมเดลหลักตามสมมติฐาน ถ้าค่า NFI มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม (Bassellier, 2003)

7.2.5 ดัชนีหาค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Squares Error of Approximation [RMSEA]) เป็นดัชนีที่พิจารณาเศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นผลต่างระหว่างความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างกับความแปรปรวนร่วมตามโมเดล ถ้าเศษเหลือต่ำแสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินคือ ถ้า RMSEA มีค่าน้อยกว่า .05 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสมมาก ถ้ามากกว่า .05 แต่น้อยกว่า .08 ถือว่ามีความเหมาะสม (Bassellier, 2003) ถ้ามีค่าระหว่าง .08 - .10 ถือว่ามีความเหมาะสมพอใช้ และถ้ามีค่ามากกว่า .10 ถือว่าโมเดลไม่เหมาะสม

7.2.6 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index [GFI]) เป็นค่าดัชนีที่นำค่าไค - สแควร์ มาแปลงค่าอีกครั้ง GFI เป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างค่าความเหมาะสมก่อนและหลังปรับโมเดล เป็นค่าที่ไม่ขึ้นกับขนาดตัวอย่างเหมือนกับค่า ไค - สแควร์ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1 ถ้ามีค่ามากกว่า .90 ขอมรับได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสม (Bassellier, 2003)

7.2.7 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index [AGFI]) เป็นดัชนีปรับแก้ *GFI* โดยคำนึงถึงจำนวนตัวแปรและขนาดตัวอย่าง ถ้ามีค่ามากกว่า .80 ถือว่าโมเดลมีความเหมาะสม (Bassellier, 2003)

7.2.8 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index [CFI]) ถ้ามีค่ามากกว่า .90 ถือว่ามีความสอดคล้อง (Bassellier, 2003)

8. จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์เพื่อ

8.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ของตัวแปร เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว แทนด้วยสัญลักษณ์ r มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ยิ่งมีค่ามาก หมายถึงมีความสัมพันธ์กันมาก

8.2 หาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: $[\lambda]$) เป็นวิธีการคำนวณหาความสัมพันธ์ภายในของเครื่องมือวัดแต่ละข้อเพื่อพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นวัดองค์ประกอบเดียวกันหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าเมื่อคำนวณค่าน้ำหนักองค์ประกอบแล้วปรากฏมีหนึ่งองค์ประกอบ แสดงว่าแบบทดสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ค่าน้ำหนักองค์ประกอบควรมีค่ามากกว่า 0.7 จึงจะถือว่านำไปใช้ประเมินทางสถิติได้ (Bassellier, 2003; Chin, 1998)

8.3 หาค่าความเชื่อมั่นรายข้อ (Item Reliability $[\lambda^2]$) หรือวัดค่าเชื่อมั่นในแต่ละด้านของแบบสอบถาม ถ้ามีค่ามากกว่า 0.5 จึงจะถือว่าแต่ละด้านในแบบสอบถามนั้นมีความเชื่อมั่น

8.4 หาค่าความเชื่อมั่นอัลฟา (Alpha Reliability) เป็นการวัดค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นโดยการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) อยู่ในช่วง 0 ถึง 1 แต่เกณฑ์ที่เหมาะสมควรมีค่ามากกว่า 0.7

8.5 หาค่าความเชื่อมั่นโดยรวม (Composite Reliability $[CR]$) เป็นการคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยรวมของการวัด ซึ่งจะต้องมีค่ามากกว่า 0.7 จึงจะถือว่านำไปใช้วัดค่าได้ (Bagozzi, Yi, & Phillips 1991; Hair, Anderson, Tatham & Black, 1995)

8.6 หาค่าความคลาดเคลื่อนในการวัด (Measurement Error $[\epsilon]$) ในการใช้โปรแกรมคำนวณซึ่งในการวัดแต่ละครั้งจะมีค่าความคลาดเคลื่อนจากการตอบแบบสอบถามในข้อคำถามย่อยต่าง ๆ

8.7 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ประกอบด้วย ความเที่ยงตรงแบบลู่เข้าหรือความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) และความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

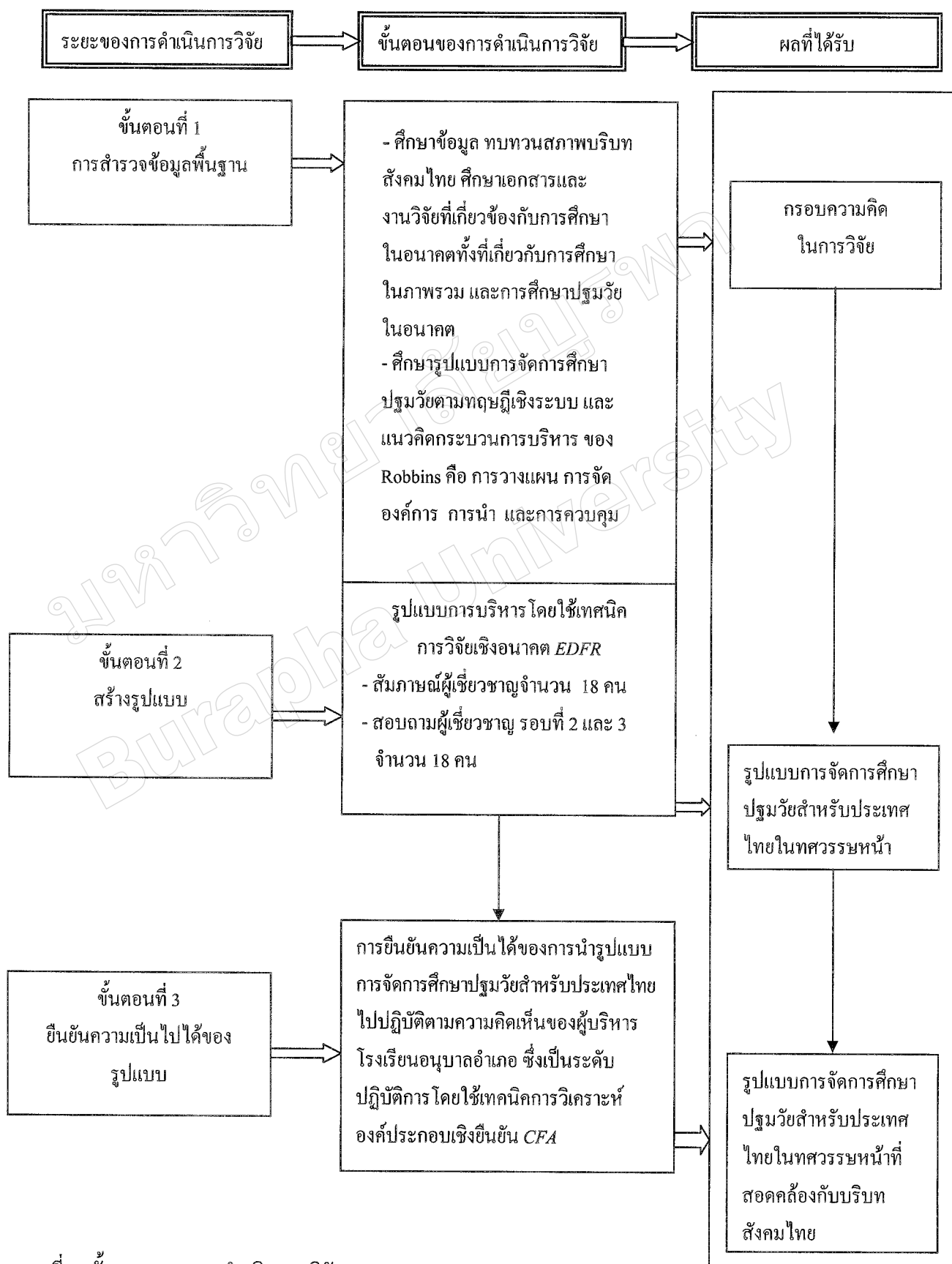
ความเที่ยงตรงแบบลู่เข้าหรือความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) คือ ความเที่ยงตรงของมาตรวัดที่ใช้แสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดสามารถวัดโครงสร้างเดียวกันได้ เกณฑ์การพิจารณา คือ ตัวชี้วัดจะต้องมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 และมีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค สูงกว่า 0.70 มี AVE (Average Variance Extracted) สูงกว่า 0.50

ความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) คือ ความเที่ยงตรงของมาตรวัดของแต่ละโครงสร้างที่สามารถแยกวัดได้เฉพาะเรื่องของตน ไม่เกี่ยวข้องกับมาตรวัดของโครงสร้างอื่น

ตารางที่ 4 สรุปเกณฑ์การพิจารณา

รายการวิเคราะห์	เกณฑ์
ค่าดัชนีเชิงเปรียบเทียบ (NFI)	มากกว่า 0.90
ค่าดัชนีหาความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	ระหว่าง 0.05 - 0.08
ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI)	มากกว่า 0.90
ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI)	มากกว่า 0.80
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI)	มากกว่า 0.90
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน	
ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ)	มากกว่า 0.70
ค่าความเชื่อมั่นรายข้อ (λ^2)	มากกว่า 0.50
ค่าความเชื่อมั่นอัลฟา (Alpha Reliability)	มากกว่า 0.70
ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม (Composite Reliability: CR)	มากกว่า 0.75
ค่าความคลาดเคลื่อนในการวัด [$\varepsilon = 1 - \lambda^2$]	
ค่า AVE (Average Variance Extracted)	มากกว่า 0.50
ค่าไค - สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi - Square : χ^2 / df)	น้อยกว่า 3.00
ค่าไค - สแควร์สอดแทรก (Nested Chi - Square)	มีนัยสำคัญทางสถิติ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย